Ч. 250 Неділя 8 (20) падолиста 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє за вложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостзах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Справа памятника ґен. Генці в Будапешті. — Замітні доповненя про справу Фашоди і відносини Франциї до Анґлії. — Анґлія в Хіні).

В Будапешті стоїть памятник ґен. Генці, котрий погиб там підчас угорскої революциї в обороні кріпости против Мадярів. Памятник сей поставлений на приказ Цісаря був здавен давна солию в оці мадярских загорільців і вже нераз роблено заходи, щоби его знищити. Позаяк тепер площа, на котрій стоїть сей памятник, має бути управильнена а робота має розпочати ся тим скорше, що на тій площи має станути памятник бл. п. Цісаревої, отже Є. Вел. Цісар розпорядив, щоби памятник Генці'го був перенесений до города школи кадетів в Будапешті і по відповіднім відреставрованю на ново уставлений, а іменно в той спосіб, щоби станув над гробом, в котрім мають бути зложені тлїнні останки всїх погибших. Всї видатки покриє сам Цісар з своїх приватних фондів. Сей приказ видав Цісар міністрови війни з тим припорученєм, щоби він передав его командантови четвертого корпуса в Будапешті кн. Лобковичеви. Міністер Кріґгаммер зробив так а в своїй дописцї до цісарского приказу сказав, що памятник сей буде для виховуючої ся молодежи войскової незабутною ознакою хоробрости і вірности вояцкої. Сї слова міністра викликали в партиї Кошута велике обуренє, та погіршили і так вже прикру ситуацию в угорскій палаті послів. Коли то само, що сказав міністер в своїм розпорядженю, появило ся було також і в дневнику войсковім (Armeeblatt), Кошут інтерпелював зараз президента міністрів, а той заявив, що згаданий дневник не стоїть в нїякій звязи ані з правительством ані з міністерством війни. Коли-ж в розпорядженю міністерства появились майже ті самі слова, що свого часу в дневнику войсковім, виступило на вчерашнім засїданю палати чотирнайцять послів зі скрайної лївиці і зажадали дискусиї над сею справою ще перед приступленєм до порядку дневного. Підчас дискусиї Банфі стояв при тім, що сказав на першу інтерпеляцию Кошута. Зі сторони опозициї посипались тогди на Банфі'го такі оклики як: „Ненавидимо его!“ „Погорджаємо ним!“ Опісля промавляв міністер краєвої оборони і старав ся оправдати міністра війни. Остаточно відкинено внесенє, щоби для справи памятника Генці'го визначити окреме засїданє. Цїла ся справа єсть о стілько цїкава і для нашої половини держави, що з нею вяже ся чутка о кризі в міністерстві війни.

Париский справоздавець Hamb. Nachr. доносить до згаданої ґазети, що міністер Делькасе по звістній бесїдї Сельсбері'го не допустив до інтерпеляциї в справі Фашоди для того, що побоював ся, що при тім вийде на верх невдоволенє против Росиї, котрій з кількох сторін роблять докори за то, що она недостаточно підпирала Францию. Дальше каже справоздавець, що льорд Сельсбері мав намір проголосити протекторат Анґлії над Єгиптом але в послїдній хвили відступив від того, мабуть внаслїдок якоїсь інтервенциї. Однакож то не Німеччина інтервеніювала. Французке правительство зі взгляду на Фашоду, на можливу воєнну запутанину і на справу єгипетску порозуміло ся зараз з німецким правительством, але Німеччина дала відповідь, що уважає становище Анґлії оправданим і радить відкликати капітана Маршанда з Фашоди. Справу Єгипту раджено також залишити. Рік тому назад підчас кубаньскої війни була лїпша нагода зробити з Анґлією порядок в Европі, але тогди Франция не дуже була охотна до того.

Міністер кольоній Чемберлен сказав в своїй бесїдї в Менчестері в справі становища Анґлії в Хіні як слїдує: Анґлія бажає лиш таких здобутків в Хіні, які потрібні їй для заґарантованя їй морского становища. Угода з Росиєю, коли би була можлива була би пожаданою, але він, Чемберлен, зробив той досьвід, що такі угоди не мають тревалого значіня, скоро не лежить в інтересі обох сторін додержати угоду, або коли одна сторона не єсть на стілько сильна, щоби змусити другу додержати угоду. Анґлія хоче лїпшої ґарантиї як угоду стоячу лиш на папери. Така ґарантия була би лиш тогди, коли би всї народи згодили ся на то, що будуть держати ся в Хіні лїберальної полїтики торговельної. Дальше висказав Чемберлен свою радість з того, що відносини Анґлії до Німеччини стали ся тїснїйшими і сердечнїйшими, як були ще до недавна. Інтереси обох сих країв суть такі самі як і Анґлії. Але о формальнім союзї нема й бесїды, котрого Анґлія впрочім і не потребує. Анґлія може стояти о своїх власних силах; коли же би мала входити в якийсь союз, то могла би єму тілько дати, кілько би одержала. Наконець зазначив Чемберлен, що Анґлія знаходить ся в добрих відносинах зі всїми тими державами, котрих інтереси суть такі самі як і Анґлії.

---

3)

Конець дому Юшер.

(З анґлїйского — Едґара Алляна По).

(Конець).

Бували хвилї, коли я гадав, що его побуджений ум боре ся безнастанно з якоюсь пригноблюючою его тайною і силує ся зібрати відвагу, аби єї менї повірити. Часами знов мусїв я складати всьо на непредвиджені примхи божевільности. Я бачив, як цїлими годинами ставав і з найбільшою увагою кудись дивив ся, немов би наслухував якогось тайного звуку. Не дивниця, що супротив того я побоював ся о него, а що більше, він мене заражував своїм поведенєм. Я чув, як мене поволи а чим раз сильнїйше переймали его шкідні, фантастичні, шалені мрії.

Іменно на семий, чи осьмий день по зложеню тїла леді Магдалини в підземній пивници, коли я пізно в ночи клав ся спати, досьвідив я на собі цїлої сили тих чувств. Година за годиною минала а сон не приходив до мого ліжка. Розумними представленями силувавсь я побороювати переймаюче мене нервове роздразненє. Я пробовав вмовити в себе, що значна часть, коли не всьо то, чого я зазнавав, треба приписати шкідному, розстроюючому враженю, яке викликувало понуре урядженє компати, темним, декуди подертим запавісам, які ми порушав подув наближаючої ся бурі, а котрі дрожачи на стїнах, хитали ся то в одну, то в другу сторону, і доторкуючись ліжка, легко шелестїли. Але всї мої зусиля нї на що не придали ся. Чим раз більше почало моє тїло дрожати, аж вкінци той нїчим неоправданий страх звалив ся менї на груди як тяжкий камінь. Я раптово кинув ся і глубоко відотхнув, увільняючи ся в той спосіб з тревоги та сїв на ліжко. Не знаю чому, ведений мимовільним чувством, хотячи проникнути оком густу пітьму, яка залягала комнату, почав я вслухувати ся в тихі і якісь неясні звуки, що в довгих перервах, коли буря мовкла, не знаю звідки до мене залїтали. Придавлений сильним чувством невиясненого і прикрого страху, одївсь я чим скорше, бо чув, що тої ночи ока не зажмурю. Проходжуючись скоро сам по комнатї, пробовав я отрясти ся з тревоги, яка мною заволоділа.

Ледве я кілька разів так перейшов комнату, коли мою увагу звернули легкі кроки по сходах, що вели на мій поверх. Я від разу пізнав хід Юшера. Хвильку пізнїйше запукано до моїх дверий і увійшов Юшер з лямпою в руцї. Его лице було як звичайно мертвецкоблїде, але при тім в его очах сьвітила якась божевільна радість. З его цїлої стати знати було сильне, судорожне розворушенє, яке він очевидячки здержував. Его вид наполохав мене, але я в тій хвили бувби радше всьо перетерпів, анїж самоту, в якій так довго перебував. Тому его присутність принесла менї навіть деяку полекшу.

— І ти того не бачив? — спитав нагле по кількох хвилях мовчанки, оглядаючись довкола.

— Отже ти не бачив? Але пожди! Побачиш! — і закриваючи лямпу рукою поспішив до вікна, котрого одно крило отворив широко, даючи приступ бурі. Скажений удар вихру трохи з ніг нас не звалив. Дїйстно то була дика, але й незвичайно красна ніч, котра своєю грозою і своєю красотою очаровувала. Коло самого замку здавало ся, що воздушна труба лютила ся в цїлій своїй силї, бо напрям вихру часто і нагло зміняв ся. Незвичайна густота хмар, котрі так низько звішували ся, що здавало ся немов би заваджали о вежі замку, не перешкаджала нам бачити, з якою скоростию кидались они з усїх сторін як які духи на себе, не відходячи дальше. Кажу, що навіть їх незвичайна густота не перешкаджала нам того бачити, хоч нї промінь місяця, нї зьвізд не засьвітив, нї також блискавки не розяснювали пітьми. Але долїшна поверхня величезної маси филюючих випарів, як і всьо на земли в нашім найблизшім окруженю, горіло неприродним блеском. То походило від мляво сьвітячих, але цїлком видимих випарів, які розпростирали ся у воздусї і окружали будову.

— Не диви ся на то! — скрикнув я в тревозї до Юшера і лагідно але насильно потягнув его на одно з крісел.

Новинки.

Львів дня 19-го падолиста 1898.

— Нині в день імянин бл. п. Цїсаревої Єлисавети відбули ся у всїх церквах львівских заупокійні богослуженя, в котрих взяли участь представителї властий і молодїж всїх львівских шкіл. Науки в школах в нинїшнім дни також не було.

— В память пок. Цїсаревої. Угорский мінїсер торговлї, Даранїй, видав до властий і земских властителїв окружник з візванем, аби з нинїшним днем, яко в дни імянин пок. Цїсаревої Єлисавети засаджуване дерева і цїлї гаї на памятку Цїсаревої та щоби ті поединокі дерева як і гаї були названі по вічні часи „ім. цїсаревої Єлисавети“.

— Юрий Брандес, знаменитий даньский писатель, запрошений радою міста Львова на торжество відслоненя памятника короля Собеского, приїхав вчера вечером. На двірци повитало его звиж сто осіб, писателїв і дневникарів.

— Великий пожар вибух вчера в фабрицї сукна Жигм. Шварца в Бернї моравскім. Огонь знищив машини та запаси материялу. Шкода виносить 150.000 зр. В сусїднїй фабрицї сукна Давида Цїллера при ратованю, ушкоджено товарів на 8000 зр.

— Став пелчиньский у Львові має бути до половини засипаний, а то з тої причини, що тепер треба его чистити а нема де складати ставового намулу. Отже тим намулом засипле ся половина ставу, а решту досипле ся сьмітем.

— Намірене самоубийство божевільного. Вчера по полудни привів на стацию ратункову поліцийант арештованого зарібника з Семянівки Івана Ґлашевского, що в приступі божевільства уявив собі, що мусить із свого тїла вигнати чорта. Щоби чортови промостити дорогу, розрізав собі ножиком горло, а крім того поранив собі в кількох місцях тїло і був пересьвідчений, що чорти як найскорше вийдуть тими отворами. Стация ратункова по заосмотреню ран відвезла нещастного до загального шпиталя.

— Кара за пияньство. Вчера о 10-ій годинї рано ішов робітник Захария Качоровский улицею Огірковою такий пяний, що не бачив перед собою дороги і упав до глубокого на два сяжнї отвертого каналу та так сильно потовк ся, що стация ратункова мусїла его відвезти до шпиталя.

— Злодійску шайку, зложену з робітників Ґустава Штехера, Винк. Тарачиньского, Іцка Ґайслера і Теклї Поделяк арештовано вчера у Львові. До двох тижднїв обікрала та шайка двайцять пивниць, справляючи властителям шкоду на кількасот зр. Найбільшу шкоду мав купець Майблюм, котрому украли крім иньших річий 20 фляшок правдивого шампана. Всї крадені товари продавали злодїї крамарцї Мариї Ґураскій при улици Шпитальній. Ґураску по переведеній в еї склепику ревізиї арештовано.

— Добра служниця. В четвер в полудне украла служниця п. Ґутмановій у Львові 800 зр. і щезла без слїду. За злодійкою розіслано вже гончі листи, а місцева поліция дуже пильно еї глядає.

— Напад на лїкаря. В Росиї, в Ґарволинї, перед кількома днями, около години 7. вечером, прийшов якийсь жид до військового лїкаря, др. Гавсмана, котрий перебував там при військовім поборі. Жид просив лїкаря, щоби поїхав до его хорої жінки в Пиляві, котра мучить ся від кількох днїв. Дав лїкареви 5 рублїв, а більше мав дати по удїленю помочи. Доктор радо згодив ся і зараз поїхав. На бричцї, крім візника і жида, найшло ся ще двох жидів. Коли були в половинї дороги, в лїсї, один з жидів хватив лїкаря за горло і почав кричити: „Віддай гроші, бо тебе убємо“. Лїкар віддав пулярес з 20 рублями. Опісля казали ему злїзти з брички, а самі швидко від'їхали в сторону Пиляви. Лїкар вернув пішки до Ґарволина і дав знати поліциї. Земска сторожа поїхала сейчас до Пиляви і арештувала двох жидів. Гроші відібрано в цїлости.

— Самоубийство молодого Гурка. З Парижа доносять: В послїдних тиждиях арештовано молодого поручника росийскої маринарки, що в Монте Карльо напав на дім росийского сенатора Половцева і украв кількадесять тисячий франків. Арештований зізнав в слїдстві, що називає ся Гурко і есть сином бувшого ґенерал-ґубернатора варшавского Йосифа Гурка. Слїдство в Парижи було вже укінчене і виновник мав бути виданий Росиї, коли нараз розійшла ся вість, що молодого Гурка найдено у вязници неживого. О тій справі доносять париські часописи, що поручник Гурко видїв ся в середу з своїм братом, полковником в росийский службі, що приїхав з Росиї, аби відвідати брата. Полковник розмавляв з ним коротко, а по его відходї увязнений тяжко занедужав. Кажуть, що брат дав ему отрую. Перед смертию зажадав Гурко сьвященика, котрого спроваджено ему з росийскої амбасади. — З Монте Карльо доносять, що отець помершого доніс, що не приїде там в груднн, як спершу мав намір. Кажуть, що він ражений апоплектичним ударом.

— Вибух Везувія. Від недавна, як звістно, викидає Везувій великі маси розпаленої ляви. Часть дороги, що веде з вершка гори від обсерваториї до долїшної стациї, вже цїлком засипана, лява грозить самій обсерваториї і спливає трома струями на діл. Стверджено, що теперішний вибух Везувія дуже подібний до вибуху з р. 1872. Але тепер вулькан виглядає цїлком инакше, як тоді. Наоколо головного кратеру повстало 7 нових кратерів. Помимо так великої небезпеки і утрудненої дороги виливом ляви і викидом великої скількости каміня, много подорожних удає ся що вечера на Везувій, щоби придивити ся зблизька грізному але гарному явищу. Декотрі підходять аж до самого головного кратеру, що викидає безустанно каміне і хмари попелу.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

Добрі ради.

— На що і як читати повісти? — Хто хоче називати ся образованим чоловіком, мусить богато учити ся і богато читати. Учити ся і образувати ся можна не лиш в школї, але й по за школою, самому з книжок. Нїчо так легко не учить і не образує, як добрі повісти і оповіданя. Задлятого треба як найбільше повістий читати, але добрих, не яке небудь дранте; на таке шкода часу і труду. Повість есть передовсїм доброю розривкою. Замість тратити час і гроші а може ще й здоровле на якусь безхосенну забаву, лїпше прочитати якусь повість. З доброї повісти учимо ся пізнавати житє і людий. Кождому чоловікови треба, щоби він знав як найбільше людий не лиш із свого стану, але й з инших, щоби знав їх натуру, їх характер, їх житє. Коли буде знати других, то научить ся і себе пізнавати; потребує лиш себе порівнати з другими, але осуджувати себе й других по справедливости. Але бо людий на сьвітї множество, а

— Ті явища, що тебе так подражнюють не суть нїчим иншим як лиш цїлком звичайним електричним процесом, але може бути, що беруть свій початок від випарів ставу. Замкнїм вікно, воздух студений як лїд і може зашкодити тобі. Ось один з твоїх улюблених творів. Буду тобі голосно читати, а ти слухай; так перебудемо ту страшну ніч.

Старинна книга, яку я взяв до руки, був Mad Trist Лянсельота Канніґа. Мої слова були радше невеселим жартом як поважним висказом, бо в тій книзї не богато було займаючого для розворушеного ума мого приятеля. Але то була одинока книжка, яку я на разї мав під рукою, а крім того мав я надію, що в роздразненю, в якім находив ся той божевільний, може принести пільгу сам надмір неімовірности і нїсенїтниць в тій книжцї. По лици, повнім пристрастної уваги, з якою слухав повісти, чи може здавало ся, що слухав, міг я тїшити ся, що моя проба щасливо удала ся.

В читаню дійшов я до звістного уступу, де Етельред, герой оповіданя, коли его заходи, щоби в мирний спосіб дістати ся до мешканя пустинника, були даремні, постановляє собі вдерти ся там силою. Слова оповіданя в тім місци слїдуючі:

„А Етельред, що з природи повний мужескої відваги, чув в тій хвили в собі силу випитого вина, не зволїкав довше і не тратив часу на розмові з пустинником — що видко був чоловіком упертим і злобним — бо вкінци почув каплї на плечах і побоював ся, що зловить его надтягаюча буря. Отже підніс булаву і сильними ударами виломив собі скоро в твердих дошках дверий такий отвір, щоби вложити в него вкриту сталию руку. Він сїпнув цїлою еї силою, ломив, розбивав і розривав всьо так, що трескіт сухого, ломлячого ся дерева роздавав ся по цїлім лїсї розсїваючи пострах“.

Ледве я докінчив то речене, зірвав ся наполоханий і на хвилю перервав читане. Менї здавало ся — хоч я зараз погадав собі, що мене манить улва — здавалось менї, немов з дуже далеких частий замку доносив ся звук, що з причини своеї подібности, до так точно описаного Лянсельотом трескоту міг видати ся его відгомоном. Видко, що ту улуду викликало лиш просте споріднене вьображінь, бо серед чим раз більше шалїючої бурі, що трясла рамами вікон і гудїла з цїлою силою нї один звук не мігби звернути на себе моеї виключної уваги і мусїв би проминути без вражіня, не представляючи для мене нїчого замітного або непокоячого. Я читав дальше:

„Але коли хоробрий лицар Етельред увійшов до середини зумів ся і попав у великий гнїв, бо з пустинника не було нї слїду. Замість него найшов покритого лускою змія, страшного вигляду, що бухаючи огнем лежав на сторожи перед палатою збудованою з золота зі срібними помостами. На стїнї висїв щит з блискучого металю, а довкола его берега був виритий символичний напис.

І Етельред підніс свою булаву і ударив так змія в голову, що той повалив ся на землю і з страшним, поганим риком віддав послїдний свій затроений віддих. Той рик був ще до того такий проймаючий і такий потрясаючий, що Етельред радби був заткати собі уши перед таким страшенним гуком якого нїколи перше не чув“.

В тім місци я знов перестав читати, тепер вже з чувством найбільшого занепокоєня, бо тепер не було сумнїву, що в тій хвили — хоч я не міг знати звідки — доніс ся до мене дійстно слабий, як здавало ся, дуже далекий, але незвичайний протяжний крик, чи хоркіт, вірне повторене рику змія, так, як він представив ся в моїй уяві після опису поета. Заволоділи мною тисячні чувства, серед котрих переважало здиоване а відтак страх, але я задержав ще на стілько притомности, щоби ні одним слівцем не побільшувати роздразненя, в якім находив ся мій товариш. Я не мав нїякої певности, чи він чув загадочні звуки, хоч від кількох хвиль зробила ся з ним дійстно якась дивна зміна. Сидячи напротив мене, пересував ся він поволи і відвернув крісло так, що сидїв лицем до дверий. Тому я лиш трохи міг видїти его лице, однако видїв, як его уста тремтїли, немов би щось шептав до себе. Голова повисла ему на груди, а по остовпілих, широко отвертих очах, на котрі поглядав я з боку, я пізнав, що не спить. О тім сьвідчило ще й его тїло, що лагідно, але безнастанно хитало ся то в один, то в другий бік. Обнявши то одним поглядом, вернув я до оповіданя Лянсельота і читав дальше:

„А тепер безпечний перед сказеностию страшної потвори, лицар пригадав собі металевий щит і привязаний до него дар розвязувати чародійскі загадки. Відсунув трупа змія з дороги і по срібнім помостї палати відважно поступив до місця, де на стїнї висїв щит. Але той не ждав, доки герой підійде до него, лиш з голосним, дзвінким бренькотом упав перед его ногами на срібний поміст“.

Ледве мої уста вимовили послїдні звуки тих слів — нагле, немов би дійстно в тій хвили кинув хто з силою металевий щит на срібний поміст — відозвав ся глубокий, металїчний, дрожачий, але очевидячки притлумлений бренькіт. Наляканий зірвавсь я на рівнї ноги, але Юшер сидїв і дальше спокійно на кріслї і лиш хитав ся на боки. Я кинув ся до крі-

що чоловік, то инша натура, инша вдача, инший характер. Як же всїх їх пізнати? Прецї й одного чоловіка трудно пізнати відразу; треба з ним довгий час, кілька й кільканайцять літ жити разом, щоби его добре пізнати.

Повість ставить нам перед очи по кількох людий з ріжними натурами і характерами в ріжних хвилях житя; в повісти стрічаемось з людьми з ріжних станів і фахів, часом навіть з таких, до котрих в дійстнім житю не маемо ніякого приступу, і як не повість, то ми би їх не знали. Отже через повість пізнаемо не лиш поодиноких людий, але й всїлякі стани з їх звичаями і обичаями, з їх поведїнками. Читаючи повість, треба на то все зважати; і через повість старати ся пізнавати людий, сьвіт і жите. Читаючи повість, треба на то все зважати; тогди наберемо ся того знаня, якого би нам наше звичайне жите не могло дати. Повість учить нас як жиють, або як повинні жити люди з людьми, як обходять ся одні з другими, як розмавляють, як гостять ся, приймають ся і т. д. Однакож не треба думати, що би й в житю було дійстно все так, як в повісти. Длятого нерозумно робив би той, хто би повістями завертав собі голову і хотів, щоби й в его житю конче все так мусїло бути як в повісти.

В добрих повістях стрічаемо нераз не лиш красні характери, котрі можуть нам за взорець служити, але й розумні та мудрі погляди на сьвіт і людий, котрі треба собі запамятати, бо они в житю можуть придати ся. Добрі повісти учать нас всїлякого знаня, познакомляють нас з минувшостию; теперішностию, учать нас любити свою родину, свій нарід, підносять нашого духа, додають охоти до житя, ублагородняють нас і так виховують нас і образують всесторонно.

Але щоби читане повістий могло дійстно читаючих ублагородняти, виховувати, учити і образувати, треба, щоби они читали уважно, думали притім і все собі розважали та запамятували. Длятого найлїпше есть читати повісти самому, а не давати собі читати, хиба що хтось сам не уміе читати. Не треба також думати, щоби то все, що розповідае ся в повісти, дійстно колись так було. В повісти може бути часом і щось дійстного, правдивого з житя, але по найбільшій части суть повісти видумані. Повість есть дїлом штуки, але чим она більше зближена до природної правди, до житя, чим вірнійше представляе нам людий зі всїми їх добрими і злими прикметами, тим она лїпша і красша.

Декотрі повісти представляють нам головно лиш злих людий, розбійників, злодіїв, обманців і т. п. (повісти криміналїстичні). І такі повісти учать нас розуму; они показують нам, якими критими дорогами ті люди ходять, як вступивши раз на злу дорогу упадають чим раз глубше і приходять в положене, з котрого нема вже иншого виходу як лиш ганьба і соромний конець. Того рода повісти остерігають нас перед злою дорогою і злими людьми; они заострюють наш змисл спостеріганя, учать як і на що треба зважати, щоби не попасти в руку таких людий та заздалегідь остерігають нас від подібних їм в житю.

Повісти познакомляють нас з творами духа всїляких народів, з людьми, що ті повісти писали, з писателями і з штукою писаня; они учать нас способу писаня, стилю і лїтератури. Длятого при читаню повістий треба не лиш зважати на то, як они писані, але також о скілько то можна познакомляти ся з житем писателів, читати житеписи бодай славнійших писателів та запамятувати собі рік і місця, коли і де они родили ся, жили і повмирали, що й коли написали та які найважнійші і найкрасші їх твори.

Наконець — а то також річ важна — учать нас повісти нашої власної рідної мови; они показують нам, яких слів і висловів повинен кождий з нас уживати, чи то в звичайній розмові з рівними собі, з висшими або низшими від себе, чи в письмі, коли хоче, щоби его уважали за чоловіка добре вихованого і образованого.

Лиш хто з таким розумінем буде читати повісти, буде мати з них правдивий хосен.

Торг збіжевний.

Львів дня 18 падолиста: Пшениця 8·75 до 9·— зр.; жито 7·25 до 7·50; ячмінь броварний 6·50 до 6·80; ячмінь пашний 5·50 до 5·75 овес 6·30 до 6·60; ріпак 11·— до 11·25; горох 6·75 до 8·50; вика 0·— до 0·—; насїне льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 0·— до 0·—; гречка —·— до —·—; конюшина червона галицка 45·— до 52·—; шведска —·— до —·—; біла 35·— до 42·—; тимотка 15·— до 17·— ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·30 до 5·50; нова —·— до —·—; хміль —·— до —·—.

Телеґрами.

Віденъ 19 падолиста. На вчерашнім засїданю ради громадскої прийшло до бурливих сцен. Коли підчас наради над запомогою для католицкого товариства шкільного Люеґер не допускав членів опозициї до слова, а член ради і посол Врабец зробив якусь замітку, Люеґер виключив его як і радного Брунера з сего і трох слїдуючих засїдань. Врабац уступив ся з салї аж тогди, коли на приказ бурмістра явили ся возні і вивели его. Тогди вийшли всї члени опозициї і субвенцию ухвалено.

Мессина 19 падолиста. Приїхала тут цїсарска пара німецка в дорозї з Палестини.

Париж 19 падолиста. Міністер кольоній дістав депешу від ґубернатора Ґуяни, в котрій той подае ему до відомости, що повідомив Драйфуса о ухвалї трибуналу касацийного (о ревізиї его процесу).

Париж 19 падолиста. Народовець Лясіе хотів поставити в палатї послів інтерпеляцию, які способи мае правительство, щоби не зраджувано тайн народної оборони. Президент міністрів заявив, що палата може спустити ся на обачність правительства. Інтерпеляцию відрочено на місяць.

Льондон 19 падолиста. Появило ся розпорядженє королевої, після котрого часть мілїциї під окремими услівями може бути ужита до служби за границею.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

сла, на котрім сидів, він дивив ся неподвижно просто перед себе, а в цїлім его виглядї відбивала ся мертва неподвижність, камінний супокій.

Коли я положив руку на его рамени, затремтів цїлим тілом, блїдий усьміх повис на его устах і я замітив, що він тихо шепотом говорить до себе якісь незрозумілї слова, немов би цїлком не знав о моїй присутности. Нахиливши ся до него, удалось менї вкінци зрозуміти страшний зміст его слів.

— Не чути того? — О так! я добре чую і чув. Давно, давно, дуже давно, від кількох мінут, від годин, так від кількох днів чув я то. Але не важив ся — о можеш мене за то назвати найбільшим падлюкою — не важив ся — не важив ся говорити! Ми зложили еї живу до гробу. Чиж я не казав, що маю заострений слух? Тепер кажу тобі, що я чув перші еї слабі порушеня звідтак, з тої глубокої пивницї. Я чув еї — від того часу минув вже не один день — але я не сьмів — не відважив ся говорити! А тепер — тої ночи — Етельред — ха! ха! Виломлюване дверий до пустинника, смертельний рик змія і дрожачий дзенькіт щита! — скажи радше: розбиване домовини, скрегіт зелїзних дверий і еї розпука, з якою побивае ся по виложеній мідню пивницї. Ох, куди менї утїкати? Чиж она не буде тут вічно? Чиж не іде она вже сюди, аби менї робити докори за мій поспіх? Чи я не чув вже еї кроків на сходах? Чи-ж не чую тяжкого, страшного битя еї серця? Га божевільний!

Тут скажений зірвав ся з крісла, кричучи, немов би з тим криком хотів душу свою віддати:

— Божевільний, кажу тобі, що в тій хвили она стоїть за дверми!

Як коли-б в надлюдскій силї его крику була яка чародійна власть, почали в тій хвили тяжкі, старинні двері з гебанового дерева, на котрі показував рукою, поволи розходити ся. Було то під впливом струї вітру, але за дверми появила ся овинена в смертні простирала висока стать леді Магдалини. Еї білий одяг був покровавлений, а на покалїченім еї тїлї видко було всюди слїди розпучливої борби. Хвильку дрожачи і хитаючи ся стояла на порозї, а відтак з страшним, проймаючим криком кинула ся до свого брата. В послїдній своїй борбі зі смертию потягнула его мертве тїло з собою на землю, як жертву страху, що ним був попередно заволодїв.

В смертельнім страху утїк я з тої комнати і з того дому, а коли я знов опинив ся на знаній менї вже дорозї, лютила ся ще там поза мною буря з цїлою силою. Нагле розлив ся над дорогою ясний блеск. Зачудований відвернувсь я, аби подивити ся звідки взяв ся той незвичайний промінь, бо за мною був лиш той великий будинок окружений пітьмою. Отже та ясність ішла від повного місяця, що червоний як кров хилив ся до заходу і в тій хвили обливав сильним сьвітлом щілину, котра як ми вже перше сказали, ішла через цїлу високість муру від даху аж до підвалин. Коли я ще дивив ся на то, щілина почала скоро розширювати ся — відтак прийшов сильний удар воздушної труби — повний місяць кидав менї в очи цїлі снопи сьвітла — а мій мозок обняла паморока, коли я побачив, як сильні мури розходили ся. Довгий, змішаний, голосний як грім гук проніс ся над околицею, став зафилював ся а відтак перед моїми очима замкнув ся понурий і мовчаливий над розвалинами „дому Юшерів“.

„TRIPLEX"
патентовані машини до шитя Вертгайма суть в уживаню цїсарского Дому.

Високо-раменна машина ножна
35 зр. 50 кр.
Цїни знижені.

WERTHEIMA машини до шитя

загально признана, знаменита, без гамору шиюча машина для домашного ужитку і промислу.

30 днїв проби 5-лїтна письменна ґваранция.

Кожда машина, котра би в часї проби не показала ся знаменитою, принимає ся на мій кошт назад.

Продаж без посередництва аґентів, тому цїна нижша о половину за найлїпші вироби.

Найновійшої системи патентовані
„Triplex" Wertheima машини
Versandthaus Nähmaschinen
STRAUSS
Wien, IV. Margarethenstrasse 12 fd.
Прошу жадати цїнники і проби шитя.

Ново отворена
Аґенция дневників і оголошень
у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9.
принимає
ОГОЛОШЕНЯ
до всїх дневників

$4\frac{3}{4}$ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за присланем гроший. Під 43 ґваранцию найлїпший товар.

Африк. Мока перлова	зр.	3·70
Сантос дуже добра	„	3·42
Сальвадор зелена найлїп.	„	4·35
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·10
Золота Ява жовта найлїп.	„	5·90
Перї кава знамен. сильна	„	5·55
Арабска Мока дд. аромат.	„	6·90

Цїнники і тарифа цлова даром.
ETTLINGER & Co., HAMBURG.

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о
недугах тайних і нервових і радикальнім їх виліченю.
За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку
CARL ROEBER, Braunschweig.

ГАЛИЦКИЙ КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на
КНИЖОЧКИ
і опроцентовує їх по
$4\frac{1}{2}$% на рік. 7

по цїнах ориґінальних.
До
„Народної Часописи" і „Ґазети Львівскої"
може принимати аноиси виключно лиш ся Аґенция.

„TYGODNIK ILLUSTROWANY"

розпочинає з 1899-им роком 10-ий рік істнованя і буде виходити дальше в значно збільшених розмірах так в части лїтературній як і ілюстрацийній.

Почавши від 1-го сїчня 1899 року зістане розширений безплатний додаток повістевий „Tygodnika", крім того **кождий пренумерант „Tygodnika"** окрім самого письма і дотеперішного додатку повістевого долучаного в аркушах — одержить
без нїякої доплати
анї за книжки анї за пересилку тих книжок

яко премію
12 томів творів Сенкевича (річно)
(один том що місяця).

Твори Сенкевича вийдуть в новім старанніи виданю **виключно для пренумерантів** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть **всї повісти, новелї і листи з подорожий**, коротко сказавши, цїлий доробок лїтературний знаменитого писателя. Кождий том тої „Бібліотеки Сенкевича" обіймати буде що найменше 10 аркушів друку на добрім папері і четким друком.

Пренумерату для Львова і цїлої Галичини принимає:
Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a illustrowan-ого" у Львові
Пасаж Гавсмана ч. 9,
та всї книгарні і контори письм.

Пренумерата „Tygodnik-a illustrowan-ого" разом з додатками і премією виносить:

У Львові:		В Галичинї разом з пересилкою почтовою:	
Квартально	3 зр. 60 кр.	Квартально	3 зр. 75 кр.
Піврічно	7 „ 20 „	Піврічно	7 „ 50 „
Річно	14 „ 40 „	Річно	15 „

Числа оказові і проспекта даром висилає:
Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a", Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень
Пасаж Гавсмана ч. 9,
принимає оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).